

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.3.2014
COM(2014) 123 final

ANALIZĂ ANUALĂ

**a rapoartelor anuale de activitate ale statelor membre privind creditele la export în
conformitate cu punctul 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1233/2011**

ANALIZĂ ANUALĂ

a rapoartelor anuale de activitate ale statelor membre privind creditele la export în conformitate cu punctul 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1233/2011

1. Introducere:

Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE¹ prevede, în anexa I, că statele membre pun la dispoziția Comisiei un raport anual de activitate pentru a spori transparența la nivelul Uniunii. Pe baza informațiilor respective, Comisia redactează o analiză anuală pentru Parlamentul European.

Prezenta analiză anuală vizează anul calendaristic 2012. În ceea ce privește domeniul de aplicare a prezentului exercițiu, acesta vizează activitățile de credit la export în sensul Regulamentului (UE) nr. 1233/2011, și anume, tranzacțiile „pe termen mediu și lung” cu o perioadă de rambursare mai mare sau egală cu 2 ani. Prezenta analiză nu acoperă nici tranzacțiile de credit la export pe termen scurt², nici activitățile desfășurate de anumite agenții de creditare a exportului (ACE) în afara domeniului creditelor la export (cum ar fi asigurarea investițiilor). De asemenea, trebuie menționat că, în cazul unor state membre, funcția agenției de creditare a exportului este îndeplinită de către o companie de asigurări care își desfășoară activitatea în temeiul unui mandat public. În astfel de cazuri, gestionarea programului public de credit la export este strict separată de activitățile din sectorul privat (bineînțeles, acestea din urmă nu fac obiectul prezentei analize).

2. Rapoarte anuale de activitate primite în anul calendaristic 2012:

S-au primit rapoarte anuale de activitate de la următoarele state membre: Austria, Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Republica Slovacă, Spania, Suedia și Regatul Unit.

Cipru, Estonia, Grecia, Irlanda, Letonia, Lituania și Malta nu au derulat, în decursul anului de raportare, programe active de credite la export în sensul Regulamentului (UE) nr. 1233/2011.

Croația a aderat la Uniunea Europeană la 1 iulie 2013.

La fel precum în cazul exercițiului de raportare anterior, statele membre au utilizat un model de raportare similar (sub formă de „listă de verificare”). În timp ce unele state membre au ales să-și alinieze raportul anual de activitate la rapoartele anuale la nivel național, publicate

¹ JO L 326, 8.12.2011, p. 45.

² În cazul tranzacțiilor respective se aplică Comunicarea Comisiei în temeiul articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE de aplicare a articolelor 92 și 93 din tratat asigurării pe termen scurt a creditelor la export.

pentru aceeași perioadă, altele au ales să-și descrie, pe larg, activitățile direct în modelul de raportare.

3. Analiza rapoartelor anuale de activitate:

a) Informații generale și financiare:

Cadrul de reglementare aplicabil [Regulamentul (UE) nr. 1233/2011] se concentrează pe normele privind programele și tranzacțiile de credit la export, însă conferă în întregime statului membru libertatea de a decide dacă să deruleze sau nu un program de credit la export, iar în cazul în care statul membru alege să deruleze un astfel de program, acesta are libertatea de a-și organiza agenția de creditare a exportului („ACE”) respectivă.

În unele state membre, ACE este un departament guvernamental sau o agenție. În altele, o companie de asigurări îndeplinește această funcție în temeiul unui mandat public și sub supravegherea guvernului. Nu este neobișnuit pentru statele membre care oferă diferite categorii de susținere a creditelor la export să dețină mai mult de o ACE (de exemplu, o agenție care acordă susținere oficială sub formă de garanție sau asigurare a creditului la export de tip „garanție pură” și o alta care să acorde susținerea ratei de dobândă). În comparație cu anul de raportare anterior, situația nu s-a schimbat fundamental: în 2012, 20 de state membre ale UE derulau programe de credit la export în sensul Regulamentului (UE) nr. 1233/2011, programele fiind gestionate de un total de 27 de agenții și departamente guvernamentale diferite. În cazul agenției italiene de creditare a exportului, SACE, dreptul de proprietate a trecut de la Ministerul Economiei și Finanțelor la Cassa Depositi e Prestiti (CDP). În prezent, CDP este, de asemenea, acționarul majoritar al SIMEST, cealaltă ACE a Italiei. Atât SACE, cât și SIMEST își continuă mandatul privind creditele la export în cadrul noii structuri de proprietate.

Astfel cum s-a menționat deja în ultima analiză anuală, cea mai des întâlnită categorie de susținere în ceea ce privește creditele la export, oferită de ACE-urile europene, era, în mod tradițional, de tip „garanție pură” (și anume, tranzacția de export în cauză este, în realitate, finanțată printr-un credit oferit de o bancă comercială, pentru care ACE acordă o garanție sau acoperire de tip asigurare), deși unele state membre au acordat, de asemenea, „susținere financiară oficială” (de exemplu, scheme de susținere a ratei de dobândă). Ca urmare a crizei financiare globale din 2008-2009 și a crizei zonei euro, în ultimii ani, obținerea de lichidități de la băncile comerciale a devenit mai dificilă. Acest aspect a fost dezbătut foarte mult în cadrul comunității internaționale pentru credite la export (de exemplu, în cadrul OCDE). Nu toate statele membre UE sunt afectate în egală măsură, însă multe dintre acestea și-au dezvoltat, în ultimii ani, instrumente noi pentru a atenua astfel de probleme. În decursul anului de raportare 2012, Spania a început să deruleze – în plus față de schemele tradiționale de garanție pură și de susținere a ratei de dobândă – un program de finanțare directă³. Regatul Unit a derulat, în decursul anului de raportare, o schemă de creditare directă, care a devenit operațională în septembrie 2013. O altă soluție poate fi oferită de instrumente precum „garanția consolidată” (Garantie Rehaussée), introdusă de Franța (instrumentul acoperă, în special, instituțiile care refinanțează o bancă care acordă credit la export cu asigurare în caz de nerespectare a obligațiilor de plată). Belgia a creat „garanția de finanțare la export” (care permite, de asemenea, emiterea de garanții în beneficiul terților investitori care refinanțează creditele la export).

---

³ „Creditarea directă” este o categorie de credit la export în care finanțarea este acordată direct de ACE și nu de către o bancă comercială.

Informații detaliate se regăsesc în secțiunile II și IV din modelul de raportare utilizat pentru redactarea rapoartelor anuale de activitate, precum și în rapoartele anuale generale la care mai multe state membre fac referire în mod explicit.

Rapoartele anuale de activitate furnizează informații financiare relevante cu privire la programele de credite la export din 2012. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1233/2011, raportarea respectivă se efectuează în conformitate cu cadrul legislativ național al statului membru în cauză. Acest fapt are ca rezultat o serie de diferențe în ceea ce privește prezentarea. Acestea fiind zise, Comisia nu are nicio observație specifică cu privire la aspectele financiare ale rapoartelor anuale de activitate⁴.

Rapoartele anuale de activitate ale 4 state membre (Republica Cehă, Finlanda, Republica Slovacă și Regatul Unit) menționează pasivele contingente cu referire la punctul 1 ultima teză din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1233/2011⁵.

b) Abordarea „riscurilor legate de mediu, care pot atrage după sine alte riscuri importante”

Punctul 2 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 precizează: „În raportul anual de activitate, statele membre descriu modul în care riscurile legate de mediu, care pot atrage după sine alte riscuri importante, sunt abordate în cadrul activităților de credite la export care beneficiază de susținere oficială ale ACE de pe teritoriul lor”.

Toate statele membre fac referire în mod explicit la dispoziția respectivă în rapoartele lor anuale de activitate. Toate statele membre declară că examinează solicitările pentru acoperirea creditelor la export inclusiv din perspectiva protecției mediului. Atunci când fac referire la punctul 2 din anexa I (care menționează în mod explicit riscurile legate de mediu), unele state membre⁶ fac referire în mod explicit, de asemenea, la impactele sociale, iar o parte dintre acestea se referă, de asemenea, la drepturile omului⁷, standardele fundamentale de muncă⁸, anticorupție⁹, precum și la impactul general asupra dezvoltării¹⁰. Finlanda și-a actualizat

⁴ În conformitate cu punctul 1 din anexa I, prezentul proces de raportare nu aduce atingere prerogativelor instituțiilor din statele membre care supraveghează programele naționale de credite la export.

⁵ Declarațiile acestora cu privire la teza din regulament menționată mai sus („Atunci când pasivele contingente apar în urma unor activități de credite la export care beneficiază de susținere oficială, respectivele activități sunt raportate”) sunt după cum urmează: Republica Cehă: „Garanții bancare emise în valoare de 2,168 de mil. CZK (aproximativ 86,2 de mil. EUR), raportate în baza angajamentelor extrabalanțiere totale” Finlanda: „A. Garanții de credit la export – statul Finlanda acoperă posibilul deficit. B. Finanțare pentru creditele la export – statul Finlanda acoperă deficitul și garantează finanțarea. C. Schemă de egalizare a dobânzii – responsabilitatea statului Finlanda”. Republica Slovacă: „Garanții bancare emise în milioane de euro, raportate în baza angajamentelor extrabalanțiere totale (1.1.2012: 90,39 mil. EUR, 31.12.2012: 47,69 mil. EUR”, Regatul Unit: (face trimitere la raportul său anual și la conturile sale, care conțin, la pagina 140, o întregă secțiune dedicată informațiilor cu privire la pasivele contingente pentru exercițiul bugetar care se încheie la 31 martie 2012 și 31 martie 2013) și indică, pentru 31 martie 2013, un total de „17,60 miliarde GBP - înainte de reasigurare și 12,20 miliarde GBP - net de reasigurare”.

⁶ De exemplu, Belgia, Republica Cehă, Danemarca, Franța, Germania, Țările de Jos, România, Republica Slovacă, Slovenia și Suedia.

⁷ Suedia, Finlanda.

⁸ Finlanda, Țările de Jos.

⁹ De exemplu, Danemarca, Finlanda, Țările de Jos și Suedia.

¹⁰ Belgia, Finlanda și Germania.

recent politica privind evaluarea proiectelor și oferă o explicație detaliată în secțiunea respectivă din raportul anual de activitate.

Procesele de evaluare legate de mediu conduc, de regulă, la decizia de a refuza sau de a acorda efectiv susținere pentru creditele la export¹¹. Multe state membre fac referire la procedurile cuprinse în Recomandarea OCDE cu privire la abordările comune privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială, îndatoririle de diligență socială și în domeniul mediului („abordările comune”)¹².

c) Respectarea de către ACE a obiectivelor și obligațiilor la nivelul Uniunii:

Punctul 3 din anexa I solicită Comisiei să includă, în raportul său anual, „evaluarea respectării de către ACE a obiectivelor și obligațiilor la nivelul Uniunii”.

i) Respectarea obligațiilor în temeiul dreptului internațional și al legislației UE în domeniul concurenței:

Nu au existat dispute la nivelul Organizației Mondiale a Comerțului cu privire la programele europene de credit la export.

Comisia Europeană nu a primit în 2012 nicio plângere referitoare la posibile încălcări ale legislației UE cu privire la agențiile de creditare a exportului.

ii) Respectarea obiectivelor la nivelul Uniunii:

Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) enumeră obiectivele generale ale UE la articolul 3, iar principiile și obiectivele acțiunii externe a Uniunii, la articolul 21.

În ceea ce privește politica comercială comună a UE, principiile și obiectivele acțiunii externe a Uniunii sunt menționate la articolul 206 și la articolul 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevăd:

Articolul 206:

Prin stabilirea unei uniuni vamale, în conformitate cu articolele 28-32, Uniunea contribuie, în interesul comun, la dezvoltarea armonioasă a comerțului mondial, la eliminarea treptată a restricțiilor în calea schimburilor comerciale internaționale și a investițiilor externe directe și la reducerea barierelor vamale și de altă natură.

Articolul 207:

---

¹¹ Susținerea poate fi legată de anumite cerințe, de regulă, în scopul consolidării măsurilor de atenuare și al respectării standardelor. O astfel de susținere condiționată necesită ca evaluarea globală a impactului proiectului să fie considerată „acceptabilă”. Susținerea condiționată este menționată în mod explicit în rapoartele redactate de Belgia, Danemarca, Ungaria, Italia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Spania. De asemenea, conceptul este reflectat în Recomandarea OCDE cu privire la abordările comune privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială, obligațiile de diligență sociale și cele legate de mediu.

¹² De exemplu, Italia, Țările de Jos, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Republica Slovacă, Slovenia, Spania și Regatul Unit.

Politica comercială comună se întemeiază pe principii uniforme, în special în ceea ce privește modificările tarifare, încheierea de acorduri tarifare și comerciale privind schimburile de mărfuri și servicii și aspectele comerciale ale proprietății intelectuale, investițiile străine directe, uniformizarea măsurilor de liberalizare, politica exporturilor, precum și măsurile de protecție comercială, printre care și cele care se adoptă în caz de dumping și de subvenții. Politica comercială comună se desfășoară în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii.

Niciunul dintre aceste articole nu menționează în mod specific creditele la export. Dispozițiile acestora sunt de natură generală și măsura în care acestea pot fi transpuse în norme și obligații directe, relevante pentru activitatea agențiilor guvernamentale specializate în domenii mai degrabă tehnice, cum ar fi creditele la export, depinde de dispoziții specifice.

În opinia Comisiei, dispozițiile respective ale tratatului pot servi, cu toate acestea, drept un cadru în care pot fi evaluate politicile aplicate tranzacțiilor de credit la export.

Informațiile reflectate în rapoartele anuale de activitate arată că statele membre au, în general, politici privind creditele la export și mediul¹³, precum și practici anticorupție și de creditare sustenabilă referitoare la țările cu venituri reduse. Cele 3 recomandări OCDE relevante¹⁴ (Recomandarea OCDE cu privire la anticorupție și creditele la export care beneficiază de susținere oficială, Recomandarea cu privire la abordările comune privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială, obligațiile de diligență socială și cele legate de mediu, Principiile și orientările menite să promoveze practici viabile de creditare la acordarea creditelor la export oficiale țărilor cu venituri reduse) joacă un rol important – însă nu exclusiv. Inclusiv statele membre care nu sunt membre OCDE le aplică sau intenționează, în principiu, să le aplice. Mai multe state membre declară în rapoartele lor că, de exemplu, „abordările comune” depășesc domeniul de aplicare definit de OCDE sau că legislația națională sau practicile lor corespunzătoare sunt, în esență, mai ambițioase decât recomandările OCDE¹⁵. În mai multe cazuri, ACE-urile respective și-au dezvoltat propriile instrumente relevante (de exemplu, o politică privind responsabilitatea socială a întreprinderilor sau un cod de etică)¹⁶.

Drepturile omului joacă un rol important în politicile privind creditele la export ale multor state membre: noua concentrare asupra drepturilor omului, exprimată în noua versiune a „abordărilor comune” adoptată de OCDE în 2012 este, în general, apreciată. Mai multe state membre declară că susțin în mod activ lucrările OCDE cu privire la punerea în aplicare a noii dimensiuni privind drepturile omului a abordărilor comune¹⁷ sau subliniază faptul că aplică observațiile cu privire la drepturile omului, indiferent de domeniul de aplicare a abordărilor comune¹⁸.

---

¹³ Referitor la politicile privind mediul, a se vedea secțiunea 3b) de mai sus.

¹⁴ Conform OCDE, „Recomandările nu au un caracter juridic obligatoriu, însă practicarea lor le conferă o mare forță morală, reprezentând voința politică a statelor membre și se preconizează că statele membre vor face tot ce le va sta în putință pentru a pune în aplicare recomandarea, în întregime. Prin urmare, statele membre care nu intenționează să pună în aplicare o recomandare se abțin de la vot atunci când aceasta este adoptată.”

¹⁵ De exemplu, Austria, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Țările de Jos și Suedia.

¹⁶ De exemplu, Danemarca, Italia, Luxemburg, Slovenia și Suedia.

¹⁷ De exemplu, Italia.

¹⁸ De exemplu, Austria, Belgia, Danemarca, Germania, Italia, Țările de Jos și Suedia. Suedia aplică, dincolo de screening-ul general al tranzacțiilor, un sistem de evaluări ulterioare ale tranzacțiilor care

Politicile statelor membre în legătură cu activitățile de credit la export nu se limitează la cele patru domenii de politică menționate, ci includ, de asemenea, transparența (politica privind deschiderea și confidențialitatea), dialogul cu societatea civilă, contribuția la dezvoltarea durabilă, responsabilitatea socială a întreprinderilor (fie sub forma unei politici privind responsabilitatea socială a întreprinderilor pentru ACE în sine, fie prin promovarea eforturilor exportatorilor în domeniul respectiv), precum și promovarea respectării orientărilor OCDE cu privire la întreprinderile multinaționale și standardele fundamentale de muncă, astfel cum sunt definite în instrumentele fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

Pe scurt, Comisia are în vedere faptul că statele membre au dezvoltat politici menite să însoțească gestionarea programelor lor de credit la export care sunt în acord cu obiectivele UE. Recomandările cu privire la politici, dezvoltate în cadrul OCDE – singura organizație internațională care a elaborat norme specializate privind creditele la export –, sunt utilizate în mod frecvent, însă activitățile relevante desfășurate de statele membre depășesc, în mod evident, domeniul de aplicare al recomandărilor respective.

De exemplu, raportul anual de activitate al Finlandei menționează, printre principiile referitoare la mediu, „susținerea progreselor internaționale în vederea stabilirii unui set comun de norme pentru ACE în ceea ce privește aspectele legate de mediu, în scopul de a oferi oportunități egale de concurență în acest sens pentru exportatorii din diferite țări”. În opinia Comisiei, această poziție are – dincolo de domeniul mediului – multe merite în sine: concurența internațională dintre exportatori ar trebui să se concentreze asupra calității și prețului produselor sau serviciilor relevante, și nu asupra cerințelor legate de pachetul de finanțare a creditelor la export, și nici asupra politicilor aplicate creditelor la export.

În general, se recomandă, de asemenea, utilizarea activității instituțiilor de monitorizare internaționale (inclusiv ONU) pentru orientare în dezvoltarea ulterioară de politici.

Este dificil de definit un criteriu de referință precis pentru măsurarea „conformității” cu legislația UE. Cu toate acestea, Comisia observă, în general, o disponibilitate clară a statelor membre de a aplica politici programelor lor de credite la export, ale căror obiective sunt în acord cu formularea generală de la articolele 3 și 21 din TUE. În opinia Comisiei Europene, aceasta vizează, în special, următoarele obiective: „*stabilirea unei piețe interne*” [articolul 3 alineatul (3) – astfel cum s-a menționat, toate programele de credite la export trebuie să fie compatibile cu legislația relevantă], iar – la nivel internațional – menținerea și promovarea „*comerțului liber și echitabil*” [articolul 3 alineatul (5)], „*consolidarea și susținerea drepturilor omului*” [articolul 21 alineatul (2) litera (b)], „*încurajarea integrării tuturor țărilor în economia mondială*” [articolul 21 alineatul (2) litera (e)], precum și „*susținerea dezvoltării măsurilor internaționale de conservare și îmbunătățire a calității mediului și gestiunea durabilă a resurselor naturale globale, în scopul de a asigura o dezvoltare durabilă*” [articolul 21 alineatul (2) litera (f)].

Comisia a luat la cunoștință rezoluția adoptată în iulie 2013 de Parlamentul European cu privire la primul exercițiu de raportare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1233/2011. În mod evident, ar fi fost dificil de aplicat conținutul rezoluției respective, în mod retroactiv, exercițiului de raportare pentru anul 2012 (termenul de depunere a rapoartelor anuale de

---

prezintă riscuri inerente legate de dreptul muncii și de drepturile omului în țările/sectoarele cu grad ridicat de risc.

activitate de către statele membre a fost sfârșitul lui iulie 2013). Între timp, Comisia a atras atenția statelor membre asupra rezoluției în vederea viitoarelor exerciții de raportare.